

Navoiy davlat universiteti – Tasviriy san’at va amaliy san’at

Dastur davomiyligi: 2 yil

Talim shakli: Kunduzgi

Dastur kodi:70110501

Umumiy ish hajmi:120 ECTS krediti

Semestr uchun ECTS kreditlari:30

Umumiy ma'lumot

Magistratura dasturi **Tasviriy san'at va amaliy san'at** (Dastur kodi: 70110501) Navoiy davlat universitetida ikki yillik, kunduzgi akademik dastur bo'lib, umumiy ish hajmi 120 ECTS kreditdan (semestrda 30 ECTS) iborat. Dastur yuqori malakali san'at o'qituvchilari, tasviriy san'at olimlari, san'atshunoslar, galereya kuratorlari, studiya rassomlari va tasviriy san'at nazariyasi, tarixiy va zamonaviy san'at jarayonlari, studiya amaliyoti (rasm, grafika, haykaltaroshlik, amaliy hunarmandchilik), san'at metodologiyasi va raqamli san'at texnologiyalari bo'yicha ilg'or bilimlarga ega bo'lgan oliy ma'lumotli o'qituvchilarni tayyorlash uchun mo'ljallangan.

O'quv dasturi san'at tarixi, estetika, san'atshunoslik va san'at pedagogikasi bo'yicha nazariy tadqiqotlarni intensiv studiya mahorati va amaliy tadqiqot metodologiyalari bilan birlashtiradi. Talabalar ilg'or studiya texnikalari, muzey va galereyalarni boshqarish, san'atni saqlash, vizual madaniyatni tahlil qilish va san'at ta'limi uchun innovatsion o'qitish metodologiyalari bo'yicha tajriba orttiradilar. Dasturda Markaziy Osiyo va O'zbek tasviriy san'at an'alarini saqlab qolish, milliy amaliy san'at merosini (miniatyura, keramika, kashtachilik, yog'och o'ymakorligi) nishonlash va zamonaviy raqamli media vositalarini ijodiy va ta'lim jarayonlariga integratsiyalashga katta e'tibor qaratilgan.

Ushbu dastur bitiruvchilari universitet o'qituvchilari, san'at tadqiqotchilari, muzey/galereya kuratorlari, san'atshunoslar, ijodiy studiya direktorlari, tasviriy san'at bo'yicha maslahatchilar va madaniyat menejerlari sifatida karyera qilish, shuningdek, doktorantura (PhD) darajasida o'qishni davom ettirish uchun to'liq jihozlangan.

Baholash

Tasviriy san'at va amaliy san'at magistratura dasturida uzluksiz ijodiy evolyutsiya, ilmiy aniqlik, amaliy mahorat va pedagogik mahoratni ta'minlash uchun keng qamrovli va ko'p komponentli baholash tizimi qo'llaniladi.

1. Kursga asoslangan baholash

- **Taqdimotlar va san'at seminarlari**– talabalarning akademik sharoitlarda badiiy asarlar, vizual harakatlar, estetik nazariyalar va san'at tarixi adabiyotlarini tahlil qilish, taqdim etish va tanqid qilish qobiliyatini baholash.
- **Mini-testlar, viktorinalar va og'zaki imtihonlar**– asosiy nazariy tushunchalar, san'at tarixi, kompozitsiya qoidalari, ranglar nazariyasi va san'at pedagogikasini tushunishni monitoring qilish.

- **Oraliq va yakuniy studiya baholashlari (Ko'rgazmalar/Imtihonlar)**– amaliy badiiy ijro, kompozitsiya mahorati, texnik mahorat va ijodiy o'ziga xoslikni jismoniy portfel sharhlari va ko'rgazma himoyasi orqali baholash.
 - **Portfolio topshiriqlari**– studiya badiiy asarlari, ijodiy eskizlar, badiiy tanqidiy sharhlar, ko'rgazma kataloglari, namunaviy ma'ruza modullari va ilg'or ko'nikmalarni rivojlantirishni namoyish etuvchi ilmiy ishlar qoramalarini tuzish.
 - **Mustaqil topshiriqlar**– mustaqil san'at tarixiy tadqiqotlarini, ijodiy tadqiqotlarni, muzey artefaktlarini tahlil qilishni va san'at o'quv dasturini baholash vazifalarini rag'batlantirish.
2. **Tadqiqotga asoslangan baholash**
- **Ilmiy va ijodiy tadqiqot ishlari (ITI)**– tadqiqot takliflari, ijodiy loyiha konsepsiyalari, badiiy studiya natijalari va kafedra oldida san'at tadqiqotlari natijalarini himoya qilish orqali baholanadi.
 - **Ilmiy va pedagogik ish (IPI)**– o'qitish amaliyoti, universitet darajasidagi studiya dars rejalarini tayyorlash, mahorat darslari, o'quv qo'llanmalari va akademik hisobotlar orqali baholanadi.
 - **Magistrlik dissertatsiyasi / Ijodiy-ilmiy loyiha (MD/M)**– Davlat attestatsiya komissiyasi oldida ilmiy va ijodiy o'ziga xoslik, badiiy ijro, nazariy asoslilik, dissertatsiya yozish sifati va ommaviy himoya (bitiruv ko'rgazmasi bilan birga) asosida baholanadi.
3. **Amaliyotga asoslangan baholash**
- **Ta'lim va studiya amaliyoti**– oliy ta'lim muassasalari, san'at akademiyalari, muzeylar, san'at galereyalari va hunarmandchilik markazlaridagi ish faoliyati orqali baholanadi va keng qamrovli amaliy hisobotlar bilan birga taqdim etiladi.
 - **Bitiruvdan oldingi amaliyot**– nazariy/ijodiy tadqiqot natijalari, badiiy asarni yakunlash va yakuniy tezisga tayyorgarlikning integratsiyasi asosida baholandi.
4. **Ishga integratsiyalashgan o'rganish**
- **Badiiy ko'rgazma va madaniy dizayn loyihalari**– badiiy mukammallik, kontseptual chuqurlik, ko'rgazmani boshqarish sifati va milliy madaniy standartlarga muvofiqligi bo'yicha baholandi.

Akademik talablar

Qabul talablari–Tasviriy san'at va amaliy san'at magistratura dasturiga (Kod: 70110501) hujjat topshirayotgan abituriyentlar quyidagi mezonlarga javob berishlari shart:

- **Ta'lim tarixi**– Tan olingan oliy ta'lim muassasasining tasviriy san'at, amaliy san'at, badiiy ta'lim, grafik dizayn, san'at tarixi yoki tegishli ijodiy/madaniy sohalar bo'yicha bakalavr darajasi (yoki unga tenglashtirilgan malaka).
- **Akademik mukammallik**– Faxriy diplomga ega bo'lgan abituriyentlar (*imtiyozli diplom*) O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining amaldagi qoidalariga muvofiq imtiyozli qabul qilish huquqiga ega.
- **Ijodiy portfel va ekspertiza**– Amaliy studiya tajribasi yoki rasm chizish, rangtasvir chizish, kompozitsiya yoki amaliy hunarmandchilik sohasidagi mahoratini namoyish etuvchi badiiy portfolio taqdim etish.
- **Til bilishi**– Ingliz, rus yoki boshqa tan olingan xorijiy tillarni kamida B2 darajasida (CEFR, IELTS, TOEFL va boshqalar) bilishingizni tasdiqlovchi amaldagi milliy yoki xalqaro sertifikat.

Bitiruv talablari

Tasviriy san'at va amaliy san'at bo'yicha san'at magistri darajasini olish uchun talabalar quyidagilarga ega bo'lishlari shart:

- O'quv dasturida ko'rsatilgan barcha majburiy va tanlov modullarini bajaring, jami **120 ECTS krediti** (Semestrda 30 ECTS).
- Navoiy davlat universiteti qoidalariga muvofiq standart akademik natijalarni saqlab qolish (barcha fanlardan o'tish ballari va studiya sharhlari).
- Barcha amaliy mashg'ulotlarni (o'qitish amaliyoti, studiya amaliyoti va bitiruvdan oldingi amaliyot) ijobiy natijalar bilan muvaffaqiyatli yakunlang.
- Barcha tadqiqot va ijodiy talablarni bajarish (ilmiy/ijodiy tadqiqot ishlari va ilmiy-pedagogik ishlar).
- Tayyorlang, topshiring va muvaffaqiyatli himoya qiling **Magistrlik dissertatsiyasi** Davlat Attestatsiya Komissiyasi oldida asl ijodiy ishlarning ommaviy ko'rgazmasi bilan birlashtirildi.
- Barcha kerakli davlat attestatsiya jarayonlaridan o'ting.

Taklif etilayotgan kurslar

1-yil

Majburiy:

- San'atshunoslik va pedagogikada tadqiqot metodologiyasi va ilmiy yozuv
- Yangi O'zbekistonni rivojlantirish strategiyasi doirasida ta'lim tizimidagi islohotlar
- Tasviriy san'at va estetika tarixi va falsafasi
- Ilg'or studiya amaliyoti: Rassomchilik, chizmachilik va grafika san'ati
- Oliy ta'limda tasviriy san'atni o'qitish metodikasi

Tanlov:

- Markaziy Osiyo amaliy san'ati tarixi va an'anaviy usullari
- Raqamli san'at, kompyuter grafikasi va vizual media
- Zamonaviy san'at tanqidi va badiiy tahlil
- Oliy badiiy ta'limdagi me'yoriy hujjatlar va sifat standartlari
- Tasviriy san'atda kompozitsiya dinamikasi va fazoviy psixologiya

2-yil

Majburiy:

- Muzeyshunoslik, galereyalarni boshqarish va ko'rgazmalarni boshqarish
- Traditional Uzbek Miniature Art and Ornamentology (Naqqoshlik)
- Badiiy ijod va vizual idrok psixologiyasi

Tanlov:

- San'atni tiklash, saqlash va merosni saqlash
- Zamonaviy global san'at tendentsiyalari va qiyosiy vizual madaniyat
- Ta'lim muassasalarida badiiy terapiya va ekspressiv san'at
- Ijodiy va akademik faoliyatda professional axloq va etika
- Atrof-muhit san'ati, haykaltaroshlik va jamoat joylari dizayni
- Etno-dizayn, hunarmandchilikni qayta tiklash va dekorativ san'at
- Madaniy jurnalistika, san'at konsaltingi va san'at bozorini boshqarish

Karyera imkoniyatlari

Tasviriy san'at va amaliy san'at magistratura dasturi bitiruvchilari yuqori darajadagi badiiy, tahliliy, kuratorlik va pedagogik qobiliyatlarga ega bo'ladilar, bu ularga ta'lim, madaniyat, tadqiqot, nashriyot va ijodiy sanoat sohalarida karyera qilish imkonini beradi:

- **Universitet o'qituvchisi / Tasviriy san'at bo'yicha dotsent**oliy ta'lim muassasalarida, san'at akademiyalarida, pedagogika institutlarida va ixtisoslashtirilgan san'at kollejlarida.
- **San'at tadqiqotchisi olim / olim**O'zbekiston Badiiy akademiyasi qoshidagi ilmiy-tadqiqot institutlarida, Tasviriy san'at tadqiqot institutlarida va madaniy tadqiqotlar markazlarida.
- **Muzey / Galereya kuratori va mutaxassis**idavlat san'at muzeylarida, xususiy galereyalarda, ko'rgazma markazlarida va madaniy meros agentliklarida.
- **Professional studiya rassomi / dizayneri / hunarmand ustasi**tasviriy san'at asarlari, dekorativ-amaliy san'at mahsulotlari, illyustratsiyalar va ommaviy san'at installatsiyalarini yaratish.
- **San'atshunos / Madaniy sharhlovchi**jurnallar, gazetalar va media platformalari uchun ilmiy maqolalar, ko'rgazma kataloglari, estetik sharhlar va madaniy sharhlar yozish.
- **San'at maktabi direktori / Ijodiy studiya menejeri**yetakchi ixtisoslashtirilgan san'at maktablari, bolalar badiiy akademiyalari va xususiy ijodiy studiyalar.
- **Ijodiy direktor / Illustratori**nashriyotlarda, media agentliklarida, kino/animatsiya studiyalarida va raqamli kontent platformalarida.
- **Madaniy meros bo'yicha maslahatchi**Madaniyat vazirligi, Badiiy akademiya, hokimlik madaniyat boshqarmalari va xalqaro madaniyat tashkilotlarida (YuNESKO, TURKSOY).

O'qish to'lovlari

- **Mahalliy talabalar uchun:**Taxminan yillik o'qish narxi – 9 700 000 so'm.
- **Xalqaro talabalar uchun:**Taxminiy yillik o'qish narxi – 774.28 AQSh dollari.

(Izoh: O'qish to'lovlari universitet siyosati va xorijiy valyuta kurslariga muvofiq o'zgartirilishi mumkin.)

O'quv natijalari

Tasviriy san'at va amaliy san'at magistri darajasi

Dasturni muvaffaqiyatli tugatgandan so'ng, bitiruvchilar quyidagilarga ega bo'ladilar:

1. Bilim

- **1.1.**Global va milliy san'at tarixi, estetik nazariyalar, tasviriy san'at harakatlari va amaliy san'at merosi bo'yicha ilg'or bilimlarni namoyish eting.
- **1.2.**Vizual kompozitsiya, ranglar nazariyasi, anatomik chizmachilik, fazoviy dizayn va amaliy hunarmandchilik texnologiyalari (keramika, miniatyura, to'qimachilik) tamoyillarini tushunish.
- **1.3.**Muzeylarni boshqarish, galereyalarni boshqarish, san'at asarlarini tiklash, madaniy merosni saqlash va global san'at bozori tushunchalarini tushuntiring.
- **1.4.**Zamonaviy san'at pedagogikasi, studiyada o'qitish metodologiyasi, ijodiy rivojlanish texnikasi va raqamli san'at vositalari haqida bilimlaringizni namoyish eting.
- **1.5.**O'zbekistondagi milliy qonunlar, madaniy siyosat, mualliflik huquqi va intellektual mulk standartlari hamda ta'lim strategiyasidagi islohotlarni tan olish.

2. Ko'nikmalar

- **2.1.** Texnik mahorat va o'ziga xos badiiy tasavvurni namoyish etuvchi yuqori darajadagi professional badiiy asarlarni (rasmlar, chizmalar, grafik bosma nashrlar, amaliy san'at buyumlari) ijro etish.
- **2.2.** Klassik va zamonaviy tasviriy va amaliy san'at asarlarining chuqur estetik, rasmiy, tarixiy va stilistik tahlillarini amalga oshirish.
- **2.3.** Turli auditoriyalar uchun badiiy ko'rgazmalar, muzey eksponatlari va madaniy san'at loyihalarini tashkil qilish, loyihalash, tashkil etish va boshqarish.
- **2.4.** Tasviriy san'at fanlari bo'yicha oliy ta'lim ma'ruza kurslari, amaliy studiya seminarlari, mahorat darslari va baholash mezonlarini loyihalashtirish va o'tkazish.
- **2.5.** Ilmiy tadqiqot ishlari, tanqidiy ko'rgazma sharhlari, badiiy tarixiy insholar, monografiya boblari va nashr etiladigan tadqiqot tezislari yozing.
- **2.6.** Badiiy tadqiqotlar, ijodiy konsepsiyalar va ko'rgazma strategiyalarini akademik kengashlar, rassomlar uyushmalari, talabalar auditoriyasi va jamoat forumlariga milliy va xorijiy tillarda samarali taqdim etish.

3. Kompetensiyalar

- **3.1. Badiiy va tadqiqot qobiliyati**– Tasviriy san'at, amaliy san'at va tasviriy madaniyat sohasida mustaqil, ilmiy asoslangan va ijodiy tadqiqotlar olib borish.
- **3.2. Kuratorlik va madaniy yetakchilik kompetensiyasi**– Badiiy galereyalarni boshqarish, milliy/xalqaro badiiy ko'rgazmalarni tashkil etish, hunarmandchilik markazlarini boshqarish va madaniy merosni saqlash loyihalariga rahbarlik qilish.
- **3.3. Uslubiy va oliy ta'lim kompetensiyasi**– Interaktiv studiya texnikalari, raqamli media va talabaga yo'naltirilgan ustozlikdan foydalangan holda oliy ta'lim darajalarida tasviriy va amaliy san'atni o'qitish.
- **3.4. Madaniy boshqaruv va ijodiy innovatsiyalar bo'yicha kompetensiya**– Klassik texnikalarni zamonaviy global san'at amaliyotlari bilan sintez qilgan holda, o'zbek an'anaviy san'ati va hunarmandchiligini saqlab qolish.
- **3.5. Professional etika va badiiy yaxlitlik**– Badiiy ijodda akademik halollik, intellektual mulkni himoya qilish, madaniy xilma-xillikka hurmat va axloqiy mas'uliyatning yuqori standartlariga rioya qilish.
- **3.6. Hayot davomida o'rganish kompetensiyasi**– Badiiy texnikalarni doimiy ravishda takomillashtirish, rivojlanayotgan raqamli san'at texnologiyalarini qo'llash va milliy va xalqaro san'at ko'rgazmalari, plenerlar va akademik konferensiyalarda faol ishtirok etish.